C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-157/2024 Judecătoria Edineţ
Sediul Briceni
Judecător Procopişina A.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

12 martie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei de judecată Pușca Dumitru
Judecători Burdeniuc Ruslana, Revenco Angela

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 20.12.2023, prin care s-a admis parţial plângerea condamnatului Ceremuş Artur împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani din 11 aprilie 2017, Ceremuş Artur a fost condamnat în baza art.188 al.(2) lit.f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul pedepsei s-a calculat din 11.04.2017, cu includerea în acest termen perioada aflării în stare de arest preventiv de la 14.09.2016 până la 11.04.2017 (f.d.14-16).

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 04 octombrie 2017, sentinţa Judecătoriei Drochia Sediul Rîşcani din 11.04.2017 a fost casată parţial, cu pronunţarea unei noi hotărâri, prin care Ceremuş Artur a fost condamnat în baza art.188 al.(2) lit.f) Cod pena la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul pedepsei s-a calculat din 04.10.2017, cu includerea în acest termen perioadei aflării în stare de arest preventiv de la 14.09.2016 până la 04.10.2017 (f.d.17-19).

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 20 februarie 2018 s-a admis recursul ordinar şi s-a casat decizia Curţii de Apel Bălţi din 04 octombrie 2017 în partea stabilirii tipului penitenciarului, fiind pronunţată o nouă hotărârea în această parte, Ceremuş Artur fiind condamnat în baza art.188 al.(2) lit.f) Cod penal la închisoare pe termen de 9 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest decizia instanţei de apel a fost menţinută fără modificări.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 23 decembrie 2020 s-a constatat faptul deţinerii condamnatului Ceremuş Artur în condiţii inumane şi degradante contrare prevederilor art.3 CEDO în perioada deţinerii în Penitenciarul nr.11 Bălţi, fiind redus termenul

pedepsei în condiţiile art.473/4 al.(4), (6) CPP, cu 475 zile (f.d.22-24), încheiere care a fost menţinută fără modificări prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 12 martie 2021 (f.d.25-26).

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 23 septembrie 2021 s-a constatat faptul deţinerii condamnatului Ceremuş Artur în condiţii inumane şi degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în perioada deţinerii în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioade 15.06.2018 - 15.10.2018, 19.11.2018 - 15.04.2019, 20.05.2019 - 15.06.2020, 20.07.2020 - 23.09.2021 (f.d. 27-28), încheiere care a fost menţinută fără modificări prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 08 decembrie 2021 (f.d.29-30).

Prin sentinţa Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 23 decembrie 2022, Ceremuş Artur a fost condamnat în baza art.27, 42 al.(3), 322 al.(1) Cod pe la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 luni în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.85 al.(1) CP, la pedeapsa stabilită, prin cumul de sentinţe, s-a adăugat integral parte neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia CSJ din 20.02.2018, şi s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 01 ani 04 luni 13 zile în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 23.12.2022 (f.d.31-33). Sentinţa devenind definitivă la data de 23.12.2022 (f.d.34).

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 18 mai 2023 s-a constatat faptul deţinerii condamnatului Ceremuş Artur în condiţii inumane şi degradante contrare prevederilor art.3 CEDO în perioada deţinerii în Penitenciarul nr.2 Lipcani în perioade 23.09.2021-29.09.2021, 18.10.2021-04.04.2023 (f.d.35-36), încheiere care a fost menţinută fără modificări prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 31.07.2023 (f.d.37-38).

Începutul termenului - 23.12.2022, sfârşitul termenului - 12.03.2024.

La data de 13.11.2023 condamnatul Ceremuş Artur a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 CEDO. În motivarea plângerii a indicat, că în Penitenciarul nr.13 Chişinău a fost deţinut în condiţii contrare art.3 CEDO şi anume: condiţii materiale şi igienice deplorabile, supraaglomerarea; lipsa sistemului de ventilare; iluminarea celulelor insuficientă.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 20.12.2023 s-a admis plângerea condamnatului Ceremuş Artur împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că Ceremuş Artur a fost deţinut în perioade 04.04.2023- 17.07.2023 şi 07.08.2023-30.11.2023, în Penitenciarul nr.2 Lipcani, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 219 (două sute nouăsprezece) zile în calitate de condamnat.

În condiţiile art.473/4 al.(4) Cod de procedură penală s-a redus pedeapsa lui Ceremuş Artur cu 22 (douăzeci şi două) zile, pentru 219 (două sute nouăsprezece) zile, în care acesta s-a aflat în detenţie, în Penitenciarul nr.2 Lipcani, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Ceremuş Artur prin sentinţa Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 23 decembrie 2022 cu închisoare pe un termen de 1 (un) an 4 (patru) luni 13 (treisprezece) zile s-a redus cu 22 (douăzeci şi două) zile.

S-a obligat administraţia Penitenciarului nr.2 Lipcani să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară

informează instanţa de judecată despre executarea încheieri.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei, care consideră încheierea pasibilă casării dat fiind că în Raportul de evaluare a condiţiilor de detenţie prezentat în cadrul şedinţei de judecată au fost prezentate probele, inclusiv şi fototabele, care cu certitudine dovedesc, că în Penitenciarul nr.2 Lipcani condamnatului Ceremuş Artur au fost acordate condiţiile minime necesare de detenţie. Cauza a fost examinată formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, în lipsa unei analizei complete, în ansamblu şi sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucţie bazată exclusiv pe alegaţiile condamnatului. Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Edineţ sediul Briceni din 20.12.2023, rejudecarea cauzei, cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanţa, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei urmează a fi respinse ca fiind nefondate.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Ceremuş Artur a pedepsei închisorii cu calcularea a 1 zi de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.2 Lipcani ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statul de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică, că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat referitor la faptul, că au fost prezentate probe, inclusiv fototabele, care dovedesc cu certitudine faptul că condamnatului i-au fost acordate condiţiile minime necesare de detenţie, dat fiind că aceste afirmaţii sunt nefondate, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor sale de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Ceremuş Artur s-a deţinut în Penitenciarului nr.2 Lipcani în calitate de condamnat în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

Judecătorul de instrucţie întemeiat a concluzionat referitor la admiterea plîngerii condamnatului referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucţie corect a constatat, că standardele minime de întreţinere a condamnatului Ceremuş Artur nu au fost respectate, astfel pot fi apreciate ca fiind inumane şi degradante.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică, că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere parţială a plîngerii condamnatului Ceremuş Artur, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani Socol Andrei împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Edineţ Sediul Briceni din 20.12.2023, prin care s-a admis plângerea condamnatului Ceremuş Artur împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Puşca Dumitru

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Revenco Angela